

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I. Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

O liberalizmu.

V našem listu je objavil g. dr. Kukovec v torek, dne 19. avg. uvodnik, v katerem je med drugim dejal, da je treba vreči borbo med klerikalizmom in liberalizmom v ropotarnico. Na ta članek je odgovoril »Slovenski Narod« z uvodnikom »Malo poduka«, v katerem pravi, da se g. dr. Kukovec temeljito moti, kajti liberalizem pomeni duševno svobodoljubje, ki je vedno potrebno in koristno. G. dr. Kukovec da bi moral nasloviti »to svojo najnovejšo modrost« na klerikalno stranko ter jej nasvetovati, da likvidira.

Nikakor si ne lastimo pravice, da bi odgovarjali v imenu g. dr. Kukovca, vendar pa mislimo, da je vsa debata tako velike načelne važnosti, da je dobro, če povemo tudi mi svoje mnenje.

Predvsem bi ugotovili, da je osnova članka v »Slov. Narodu« popolnoma napačna in da bi bilo zato mnogo bolj umestno, če bi pisal »Slovenski Narod« poduke sebi ko pa drugim.

Liberalizem kot duševno ali bolje rečeno miselno svobodoljubje sploh ni bil v debati, temveč govorilo se je le o enem političnem liberalizmu, ki je strogo strankarsko opredeljen in ki je padel na stopnjo samo večnega opuniranja klerikalni stranki. Mislijo se je samo na liberalizem, ki avtomatično pravi belo, če reče klerikalizem črno. In da je tega liberalizma med nami mnogo, le premnogo, se je zlasti jasno pokazalo ob nastopu nove vlade.

Naravnost neverjetno je, s kako brezskritičnostjo je pisalo »liberalno« časopisje da rabimo ta izraz, o novi vladi. Dejstvo, da so v tej vladi tudi klerikalci, je zadostovalo za najbolj površne sodbe in obsodbe. Noben argument se ni prelehtal, nobena vest kontrolirala, temveč fisti apriorizem v vladal absolutno. Napredna misel pa je pri tem propadala in zato je moral doživeti silen odmev po vsej Sloveniji klic, da s starim liberalizmom v ropotarnico!

Ta klic je bil tem bolj upravičen, ker je danes vsak kulturen boj preuranjen in zato neumest. Naloga naše politike je, da spravi najprej v red naše gospodarstvo, naše finance, našo upravo in šele potem, ko bo z gnetnim blagostanjem prebivalstva omogočen tudi njegov kulturen napredek, bo prišel čas za kulturnobojno politiko.

Toda tudi kulturni boj ne sme biti apriorističen, še manj pa površen in ozkogrud. Verstvo ima največji pomen za človeštvo in predstavlja še danes eno najboljših sredstev za moralno življenje narodov. Politike se tiče verstvo le v toliko, v kolikor sega v javno življenje, v kolikor si lasti prevelikih pravic. Brez vsega priznanja, da klerikalizem obstoji in zavedamo se, da bo treba z njim voditi še težke in naporne boje.

Toda nad klerikalizmom je mogoče zmagati le s pravim svobodomiselnostvom, ne pa s starim liberalizmom.

Predvsem pa je treba doseči to, da se ne bo od zgoraj dol dekretiralo, kakor morajo in smejo misliti naprednjaki. Načelo svobodomiselnosti je treba uveljaviti popolnoma ali pa bo klerikalizem tako napredoval kakor dosedaj. Koliko najboljših prizadevanj, koliko lepih misli je bilo ubitih samo vsled nesvobodomiselnosti liberalcev. Kdor ni slepo sledil strankarskim doktrinom, kdor se ni hotel odreči objektivnosti, ta je bil protašen za izdajalca in posledica tega je bila, da je število naprednih borcev padlo in da se je odtegnil od javnega življenja eden za drugim.

Vsi vemo, da je največja lastnost naprednjakov v njihovi razcepjenosti. Vsi pa vemo tudi to, da je nastala ta razcepjenost samo zato, ker se v vodilnih naprednih političnih krogih ni poznalo nobene liberalnosti, ker se ni iskalo sobojneje, temveč samo ubogljive in vsemu prikimačije člane.

Nesreča naprednih in svobodomiselnih Slovencev je, ker je prišla vsa njihova politična moč v roke ljudi, ki niso poznali svobodomiselnosti, temveč samo klikarstva. Ti so pogladi skupino za skupino iz skupne napredne stranke in ti še danes večajo razdor, ker ne trpe nobenega drugega mnenja ko svojega.

Naša zunanja politika.

Nota Bolgarski. — Sestanek Male antante v Ljubljani.

Beograd, 23. avgusta. Po seji vlade je Marinković še dve uri ostal v svojem kabinetu. Vaš dopisnik doznava, da je Marinković izdelal definitivni tekst note, ki jo bo naša vlada preko našega polnomočnega ministra v Sofiji Rakića predala bolgarski vladi radi napada na našega sofijskega vojnega atašea Milkovića. Poleg tega je Marinković pripravil material za bodoči sestanek Male antante v Ljubljani. O konferenci Male antante v Ljubljani je bil izdan sledeči uradni komunik: Jutri odpotuje v Ljubljano Ilija Novaković, tajnik zunanjega ministrstva, ki bo izvršil vse priprave za konferenco. Dne 26. t. m. pa bo odpotoval v Ljubljano Marinković s šefom kabineta Radovanom Šumenkovićem in se bo 27. t. m. ob 10. uri dop. sestal z Benešem v Ljubljani. 28. t. m. bo prisel v Ljubljano tudi rumunski minister Duca. Ministri, zastop-

niki držav Male antante bodo ostali v Ljubljani le en dan in konferirali o konferenci Male antante. Nato bodo skupno odpotovali na sestanek društva narodov v Ženevo.

NAŠA DELEGACIJA ZA SEJO ZVEZE NARODOV.

Beograd, 23. avgusta. Sinoči je bila sestavljena naša delegacija za konferenco Zveze narodov. Delegaciji predseduje Marinković. Ostali člani delegacije so: Kosta Kumandur, bivši minister in narodni poslanec, Mileto Novaković, profesor mednarodnega in javnega prava na beograjski univerzi, Vučković, šef odseka za Zvezo narodov ter šef kabineta zunanjega ministrstva Radovan Šumenković. Seveda bo delegacija vzela s seboj potrebne tajnike.

Seja vlade.

Beograd, 23. avgusta. Sinoči se je vršila seja vlade, na kateri so razpravljali o ukazni politiki. Prečitani so bili ukazi Nastasa Petrovića. Ministri so referirali o premetitvi uradnikov, zlasti pa o svojih razgovorih z Mačkom. Sklenili so, da bodo pričeli z reševanjem novih ukazov. V ministrstvih in v notranjosti je izvršen nekaj izprememb. Pri tem se bo oziralo na kvalifikacijo. Dalje je vlada na seji sklenila, da se po-

vrnejo nekateri penzionisti zopet v službo, da se premeste nekateri uradniki in da se izroči revizija njihovega dela, posebno dela onih uradnikov, proti katerim je vložena tožba. Davidovića bo v njegovi odsotnosti nadomestoval Dragutin Pečić, ker se bo tudi Korošec, podpredsednik vlade, udeležil svečanosti v Surdulici. Marinković je referiral o zunanji politiki, o sestanku Male antante in o situaciji na Bolgarskem.

Novi veliki župani.

Beograd, 23. avgusta. Včeraj je kralj v Topoli podpisal ukaze o imenovanju novih velikih županov v Srbiji in Bosni. Imenovani so sledeči veliki župani: Laza Stanacković za Beograd, Milivoj Popović za Bitolj, Gjur Brzaković za Štip, Dragomir Nikolić za Kragujevac, Tihomir Gvozdanović za Kruševac, Boža Pavlović za Požarevac, Dragoljub Simić za Niš, Milorad Lazanić za Čačak, Steva Živanović za Zaječar, Angjelko Štambuk za Mostar, Alfred Makovec za Travnik, Josip Trojer za Tuzlo in Evgen Molnar za Bihać. Notranji minister Nastas Petrović se je danes zjutraj vrnil z avdijence pri kralju iz Topole v Beograd in prinesel s seboj podpisane ukaze. Za velike župane v Hrvatski, Dalmaciji in Vojvodini se še niso sporazumeli.

UKINITEV SEKVESTRA NAD BOLGARSKIMI POSESTVI.

Beograd, 23. avgusta. Pravni minister Hrasnica je izdal naredbo, po kateri se ukinejo vsi sekvestri nad bolgarskimi posestvi v naši državi. To je storil pravni minister na podlagi konvencij z Bolgarsko, ki jo je naša vlada nedavno podpisala. Čim bo dosežen sporazum in podpisana konvencija tudi z Madžarsko, bo naša vlada ukinila tudi sekvestre z madžarskih posestev.

BOLGARI PLAČUJEJO.

Beograd, 23. avgusta. Finančno ministrstvo je prejelo od bolgarske vlade 29.000 dolarjev na ime reparacij na podlagi pogodbe, da nam plača Bolgari reparacije v gotovini mesto v naravnih.

Vsem tem ljudem je pravo svobodomiselnost tuje in zato je njih liberalizem postal navadno klikarstvo.

S starim liberalizmom je treba končati, ga treba spraviti v ropotarnico, med staro šaro. Živi pa naj pravo svobodomiselnost in pravo naprednjaštvo, ki ima na svojem praporu zapisano: Naj živi kritika in ki je tako močno, da kritiko tudi prenese.

Končno pa je treba tudi delati, ne Svobodomiselnost kot okrasek je mrtvo, pa samo govoriti o naprednjaštvu, samo svobodomiselnost kot izvajana dolžnost ima zmisel.

V tem je zmagala nad reakcionarnostjo in v tem je zmagala nad klerikalizmom. Vse drugo pa je le govorjenje, nikomur v korist in nikomur v nevarnost.

Imenovanja.

Beograd, 23. avgusta. Za šefa kabineta zunanjega ministrstva je bil imenovan Radovan Šumenković. Dosedanji šef kabineta je imenovan za generalnega konzula v Pragi. Za računske svetnike v glavni kontroli so imenovani: Stevan Lucić, Miroslav Novaković, Mohamed Hadži Ilić, Ivan Bonač, Jerka Oršić, Ante Čačola, Karlo Gruber, Ivan Šiška, Srećko Magolić, Vlado Prinčić, Jovan Nikoš, Jovo Zidarić, Filip Petrina, Jelena Dragutinović, Katarina Božović in Desanka Šupić. Zadnje tri so doktorantke prava. Generalni direktor Vasić je upokojen, na njegovo mesto je postavljen Miodrag Stamenković. Za šefa presbitorja je bil postavljen na mesto Miloša Ivkovića novinar Cvetiša.

Izjava beograjske Orjune.

Beograd, 23. avgusta. Mestni odbor Orjune v Beogradu je povodom članka »Politike«, da so srnaovci in orjunaši vzklkali Pašiću, izdal komunik, v katerem dementira te vesti in pravi: 1. Orjuna je uverjena, da kralj čuva državno in narodno edinstvo in ima zato zaupanje samo v njega ter tudi vzklkali samo kralju. 2. Orjuna ne more biti za radikale, ker so radikali strankarska organizacija. Zato opominja mestni odbor Orjune radikale, naj se izpametujejo, in jih poziva, naj delujejo za dobrobit države. 3. Orjuna smatra, da ne sme tako resno vzeti članek »Politike«, ker se nahajajo v uredništvu »Politike« skoro sami komunisti (7). 4. Orjuna je nadstrankarska organizacija in se smejo le poedini člani strankarsko udeleževati. 5. Na koncu odobrava Orjuna svoje dosedanje delovanje in pozdravlja svoje člane v novi borbi za domovino z »zdravo«!

POMEN LONDONSKE KONFERENCE

Beograd, 23. avgusta. Dr. Nedeljković delgat naše vlade na londonski konferenci piše v uvodnem članku današnje »Politike« pod naslovom »Po končani konferenci« o veliki važnosti te konference. Londonska konferenca pomeni epohalen dogodek. Na konferenci je prišlo do potrebnega sporazuma in smatrajo, da je nastopilo sedaj popolnoma novo ozračje. V najkrajšem času lahko pričakujemo po tem sporazumu rešitve zelo važnega reparacijskega vprašanja, tako da bo že enkrat ustrezno naš zahtev.

Radićev govor.

Trije pogoji Radića.

Zagreb 22. avgusta. Danes je imel Radić velik govor kot odgovor na Pašićev govor na radikalnem shodu v Beogradu. Priznati je treba, da je bil Radić precej zmeren in da s svojim govorom ni povzročil vladi nobenih neprijetnosti. Posebno pomemben je postal Radićev govor, ko je govoril o odnošajih HRSS do vlade. Dejal je: »Zadosti je, da sedanja vlada izvede sledeče tri stvari:

1. Da se briga za pošteno upravo. Pri nas je zlo, v Bosni je slabše, toda v Macedoniji je najslabše. Naj prične delati vlada tam, kjer je najslabše.

2. Da zruši korupcijo, kakor je pričela s svojim zakonskim načrtom. Ta pomeni velik napredek, pa čeprav so v njem pogoške, ki se pa dajo popraviti.

3. Da pripravi poštene volitve. Mi nimamo z vlado nobenega posebnega dogovora, ker ga tudi nismo potrebovali. Mi imamo samo pogodbo, kakršne imajo stranke, ki javno in pošteno delajo... Ko smo storili vse, da smo zrušili prejšnjo vlado, bomo storili tudi vse, da ostane sedanja vlada. Naj nikdo ne poskuša vsiliti izven parlamenta neparlamentarne vlade. On bo dobil zaslužen odgovor. Ta vlada je prišla iz parlamenta in v parlamentu ne bo vsled naše krivde padla... Imajo se odstraniti vsi batinaški uradniki. Svojege programa ne bomo menjali, temveč čakati treba na ugoden trenutek, in ta bo po volitvah, da se stavijo oni stranki, ki v volitvah zmaga, iskreni in poštenu pogoji.

Izjava dr. Mačeka.

Radića ne bo v Beograd. — HRSS intesirana zaenkrat le v podrejenih vprašanjih.

Beograd, 23. avgusta. Z ozirom na različne raburljive vesti, ki so se razširile po Beogradu o zahtevah HRSS, je izjavil dr. Maček novinarjem sledeče: Nisem prišel radi tega v Beograd, da bi napravil načelni sporazum. Kar se tiče sporazuma o velikih županah, absolutno odklanjam, banstvo in federalizacijo. Vsemu svetu je znano in nikomur ne tajno, da je naš končni cilj posebna hrvatska država. Naša taktika je mirotna in z gotovostjo pričakujemo, da si bomo pri prihodnjih volitvah priborili še več poslancev. O končni zmagi so trdno prepričani. Radića ne bo v

Beograd, ker to ni potrebno; mi ne bomo vstopili v vlado. Jaz sem prišel sedaj v Beograd samo radi vprašanja velikih županov, premeščanja uradništva in radi izboljšanja položaja podrejenih organov v ministrstvih. Pašić preti Hrvatom z amputacijo. Temu se ne bomo upirali, ker vemo, da g. Pašić ne more dalje, kot do Siska. Če bi bil Pašić prišel l. 1918 s tako ponudbo, bi jo mi sprejeli, a danes jo zavračamo. Glede včerajšnjega članka v »Politiki« ni vredno odgovarjati, ker je ta list prebdest in njegove informacije neresnične.

Nov kurz na Hrvaškem.

Beograd, 23. avgusta. V predsedništvu vlade je danes dr. Maček konferiral z več ministri o njihovih resornih vprašanjih. Pred vsem je zahteval dr. Maček, da se odstranijo vsi uradniki, proti katerim so podane utemeljene pritožbe. Na Hrvatskem se naj

vede nov kurz in odstranijo naj se vse one stvari, ki so povzročale na Hrvatskem največjo nejevoljo. Ministri so poročali o dr. Mačkovih zahtevah Davidoviću in je gotovo, da bodo glavne zahteve radićevcev sprejete.

Revolucija v Macedoniji.

Rim, 22. avgusta. Iz Soluna prihajajo poročila, da je grškim obmejnimi četam ob zadnjih bolgarskih vpadih uspešno zajeti večje število bolgarskih komitov, ki so bili prepeljani v Solun in izročeni vojnemu sodišču. Vjeti bolgarski četaši so baje izjavili, da bo v Ma-

cedoniji do konca tega leta brezpogojna izbruhnila revolucija. Neki grški listi celo zatrjujejo, da so zajeti bolgarski komiti priznali, da je med njimi več častnikov redne bolgarske vojske. Bolgarski ujetniki bodo jutri, dne 24. t. m. ustreljeni na glavnem trgu v Solunu.

RAZMEJITEV Z ALBANIJO.

Beograd, 23. avgusta. Te dni se bo pričela razmejitev med Albanijo in našo državo. Izgleda, da bo razmejitev končala ugodno za nas, ker veliko črnogorsko pleme Kući zahteva na podlagi dokumentov, da pripade ono ozemlje, na katero pretendira Albanija, naši državi. To ozemlje je bilo namreč še pred 3—400 leti svojina plemena Kući in je vedno pripadalo ozemlju Črne gore.

ČASOPISNI NAPAD NA DR. BESEDNJAKA.

Rim, 23. avgusta. Kakor znano, je prisostvoval prevozu Matteottijevih ostankov na postaji Monte Rotondo tudi slovenski poslanec Besednjak. Fašistovski glasilo »Idea Nazionale« je ostro napadlo dr. Besednjaka, češ, da je s tem stopil v izrazito opozicijo. Besednjak je nato poslal ravnatelju opozicionalnega lista »Mondo« pismo, v katerem pravi, da se je udeležil manifestacije, ker mu je to velelo čustvo človečanstva, ki gre preko vseh plemenskih razlik. Dalje pravi Besednjak, da je s tem tolačil čustva slovenskega in hrvatskega naroda, ki ga zastopa.

POTRESNI ZNAKI.

Sirakuza, 23. avgusta. Včeraj ob 16.35 so potresni aparati zaznamovali močan potresni sunk.

Naročajte
„Narodni Dnevnik“!

NASILJE FAŠISTOV.

Neapelj, 23. avgusta. Položaj v mestu je še vedno nevzdržen. Mir se od nedelje še ni vzpostavil. Incidenti se ponavljajo. Danes zjutraj je skupina fašistov napadla dva tramvajška uslužbenca in oddala na nju več strelcov, ki pa niso zadeli. Nato so fašisti tramvajška uslužbenca pričeli biti po glavi z revolverji, dokler se nista onesvestila. Ko so ostali tramvajški uslužbeneci zato zvedeli, so takoj vstavili ves promet po mestu.

VOJNI LIFERANTI UCENJUJEJO.

Beograd, 23. avgusta. Ker je finančni minister ukinil izplačevanje vojnim liferantom vsled mnogih nerednosti, so ti zvišali cene za 50 odstotkov.

Borna poročila.

Beograd, 23. avgusta. Svoboden promet: Milan 358.50, London 364.75, New York 81, Pariz 440, Praga 242.50, Curih 15.23, Dunaj 11.43.

Zagreb, 23. avgusta. Svoboden promet: London 365, Trst 358, Dunaj 11.43, New York 80, Pariz 440, Praga 243, Curih 15.250.

Curih, 23. avgusta. Beograd 6.60, London 23.97, New York 533—562.50, Pariz 28.60, Praga 16, Dunaj 75.10, Trst 23.55.

Trst, 23. avgusta. (Predborza.) Zagreb 27.80—27.85, Dunaj 314—316, Curih 423—425, Praga 67—68.25, Pariz 121.75—122.25, New York 22.5750—22.6750, London 101.70—101.75.

-rgi

Problem gospodarskega parlamenta

(Dalej.)

Bodi pripomnjeno, da je ideja na ta način organizirane ljudske suverenitete sorodna boljševiskemu sovjetskemu sistemu, po katerem volilni okraj ni zemljepisno določen kos ozemlja, temveč gospodarski obrat, predvsem tovarna. In v sovjetskem sistemu ne odloča več bivališče, temveč poklic, seveda na kraljevni podlagi. Ona je sorodna tudi gildnemu socializmu, ki se zadnja leta propagira v anglosaksonskih deželah in ki propoveduje istotako v polit. gospodarskem oziru neke vrste stanovsko samopravo in prepustiti državi le to, kar je izključno politično. Tako doživljamo zopet primer, kako se razvojne smeri izražajo po navadi istočasno v raznih sorodnih oblikah, dokler med njimi prirodna selekcija ne prisodi zmago oni smeri ali kombinaciji raznih smeri, ki se da danim razmeram prilagoditi za ceno najmanjšega socialnega trenja.

Kakor pri rojstvu vseh važnih problemov lete lahkokrat človeške misli in želje tudi tokrat preko mej trenutne dosegljivosti. V našem konkretnem slučaju bi bila pri radikalni rešitvi vprašanja, t. i. popolni nadomestitvi polit. parlamenta z gospodarskim ali paritetni njuni združitvi novotacija le v tem, da se stari abstractu zamenja za novega ali novi postavi poleg starega. Ali je analogija med biološkimi in socialno-političnimi pojavi, na kateri sloni vse organsko pojmovanje propagiranega novega državnega reda, rodovitnejša fikcija nego ona o sedanjih oblikah ljudske suverenosti, o pol. neodtujljivih pravicah in podobnih ideoloških fantomih? Tisoč povodov je dvomiti, da bi ta koncepcija, ki ni nič manj verbalna, mogla politiko postaviti na trdnjšo podlago. Misel o nadomestitvi pol. zbornice s čisto ali mešano stanovsko, mora, dokler se korenito ne spremene vitalni človeški instinkti, viseti v zraku. Predvsem je zaman pričakovati, da bi mogli lihi polit. parlament tudi gospodarski potom glasovanja priti do boljše zakonodaje nego je današnja. Političnega človeka ni mogoče ločiti od gospodarskega, kajti življenje je eno, mnogostransko sicer, toda nerazdeljiva enota. Prva posledica bi bila ta, da bi vsem kolektivnim bitjem vrojeno stremenje po nadvladavi se razbesnelo tudi v gospodarsko-politični legistlativi in bi realne oblike tega nadvladja dobilo še zakonsko sankcijo. V sedanjih splošnih parlamentih ni najti nasprotij, za katere bi se razmeroma kmalu ne dala dogovoriti sporazumna formula, ni pa verjetno, da bi se tako lahko zedinili na skupni platformi gmojni, gospodarski interesi. Ako kaj, tedaj ločijo ljudi njih gmojni interesi in stavijo nepremostljiva nasprotja med kolektivne gmojne egoizme. Materialni interesi se z glasovanjem ne dajo odpraviti in bi neovirano kljub zakonitim rešitvam obstajali z vso močjo dalje. Sicer pa, kako naj si predstavljamo glasovanje o interesih, ki se ne dajo ne seštevati ne primerjati? Ali z glasovanjem ne bodo poostajale enake krivice manjšinam kakor dandanes? Ali bodo kapitalistično močnejši, toda številčno šibkejši hoteli priznati nadvlado številčno silnim, pa gospodarsko slabotnejšim poklicom? Na kateri črti iskati rav-

nopravnost? In ako je premagana težava ali bodo ob številčno in gospodarsko enaki moči producenti nujnih življenjskih potrebščin priznali isto važnost in ravnopravnost proizvajalcem in razpečevalcem luksuznih predmetov? Kje in kako najti ključ, po katerem bi se dala izračunati važnost, ki jo ima katerakoli stroka v danih razmerah za celotno narodovo gospodarenje? Končno pa: brez potrebnih ni narodovega gospodarstva. Kako naj se reši pravično zastopstvo konzumentov, ki se dajo organizirati le deloma in ki skoraj nikoli niso le čisti konzumenti? Ali naj se izroče njih interesi na milost in nemilost slučajni večini ali odločujoči skupini v gospodarski zbornici?

Važna zapreka je v tem, da ni mogoče pretvoriti vse politike in gospodarstva v tehniko. Naj si bo državna zakonodaja in uprava še tako strokovnjaška, brez političnih poslov si države niti ne moremo misliti. Strokovnjaki so lahko mojstri v lastni, omejeni stroki, za veliko politiko pa jim nedostaje pregleda in hitre intuicije v zvezi zveze političnih in socialnih stremenj. To je razlog, radi katerega imenuje A. Briand idejo o gospodarskem parlamentu »najabsurdnejšo stvar, kar se jih je izumilo.« Videl sem jih pri delu, pravi dalje, »oni so izborni kot šefi kakšnega urada, kot direktorji v ministrstvih, toda čim jim naprtite odgovornosti in zahtevate iniciative, ki jih zahteva portfelj in za katere jih ne pripravlja njih strokovne lastnosti, tedaj jih profesionalna deformacija, radi katere se ravno odlični upravniki, stene na tla pred parlamentom, ki so mu dolžni dajati račune.« (R. hebdomadaire, 26. 4. 1924.) Tehnika je poznavanje sredstev, politika pa poznavanje ciljev.

Nadajte je treba pripomniti, da je vsako gospodarsko vprašanje s tisoč vezmi spojeno z negospodarskimi, s kulturnimi, političnimi, vojaškimi, verskimi itd. Vsak proizvajalec in tudi vsak član kakšne verske konfesije in sploh vsakdo ima sto in sto imponderabilnih interesov, tako da bi tudi v gospodarskem parlamentu nobena odločitev ne mogla pasti iz enostavnega vidika gospodarstva kot takega ali celo posamezne stroke, ki je v trenutnem slučaju zainteresirana najbolj, marveč bi se vsa vprašanja morala reševati zopet iz splošnega stališča, t. i. ravno tako, kakor v političnem parlamentu. Na vse zadnje pa, da ne dokazujemo še naprej eno evidenco z drugo, ali je sploh verjetno, da bi srednje politične zbornice si dale brez sile iztrgati svoje zakonodajne prerogative in jih radovoljno zložile v roke gospodarsko-strokovnih parlamentov? Prva dva sistema, t. i. nadomestitev političnega z gospodarskim parlamentom in njih paritetna koordinacija in na vse zadnje vprašanje moči in se da rešiti samo s silo. To je uvidel tudi Rathenau in k temu zaključku so prišli tudi strokovnjaki, ki so ustvarili weimarsko ustavo in radi tega na mesto paritetne gosp. zbornice vstvarili le gospodarski zbor s posvetovalno pravico. (Reichswirtschaftsrat.)

Konec prihodnjic.

Tržaško pismo.

V Trstu, 22. avgusta 1924.

Položaj v Italiji se še vedno ne more prelojati drugače, nego na podlagi časnarskih polemik o dnevnih dogodkih. Eden izmed takih dogodkov je najdba Matteottijeva trupla, ki je dala novo snov opozicijskemu tisku za nadaljevalno obtožbo proti fašistovskemu režimu. Fašistovski tisk je pozdravil dogodek z velikim veseljem, češ sedaj je podan neizpodbiten dokaz o dobri volji vlade, da napravi popolno luč. To fašistovsko upanje pa se ni nikakor izpolnilo, kakaj tudi najdba Matteottijeva trupla ni razpršila goste megle, v katero je še vedno zagrnjen zločinski umor socialističnega poslanca. Sto in sto novih vprašanj, ki predstavlja ravno toliko nerešljivih ugank, se je znova odprlo. A luči ni — ker prave luči v tej črni aferi, kakor pravi opozicija, vlada napraviti neče. Noče, ker se boji, zakaj čim bi se dovolilo, da pride na dan vse, kar bi javnost rada vedela, bi se Matteottijev proces spremnil v proces proti sedanjemu režimu na splošno in ne le proti par fašistom, ki so jih fašistovski veljaki sami naznačili kot krivce, kateri so zločin sicer izvršili, kakor vse kaže, ki pa bi ga gotovo ne bili, ako bi ne bili dobili ukaza od zgoraj. Dasi so obtoženci zločinci, vendar lahko rečemo, ne da bi hotel s tem manjšati njihove krivde, da niso navadni zločinci, temveč — s stališča sedanjega političnega položaja v Italiji — »žrtve«, ki jim je fašistovska stranka naložila nalogo, da trpijo zanj pred sodiščem, da odgovarjajo za njene politične grehe in zločine, skratka: da z zaporom, v katerega bodo obsojeni, rešijo Mussolinija in ves njegov režim. Po vsem tem ni nikakoli čudo, da se kažejo nekateri fašistovski skrajneži hvaležne napram novim gostom v zaporu pri Regina Coeli. Toda obenem je jasno kot beli dan, da ta hvaležnost, sočutje, simpatije, solidarnost, ki prihaja tu pa tam do izraza, ni le hvaležnost in solidarnost takih razpahljenih posameznikov ali Paracietov, temveč obvladuje to čustvo vso fašistovsko stranko od Mussolinija pa doli do zadnjega njegovega četnika. Voditelj demokratske opozicije poslanec Amendola je rekel te dni v neki izjavi, da dokazuje

sedanji režim, da je kriv, že s tem, ker noče napraviti luči. Ko bi se ne čutil krivega, bi jo bil že davno napravil. Vplivni voditelji ustavne opozicije je povedal s tem golo resnico. Napraviti luč v Matteottijevi aferi bi pomenilo za fašistovski režim — staviti se na razpolago preiskovalnim sodnikom. Toda »režimu se ne bo sodilo!« je rekel odkrito in brez ovinkov Mussolini v svojem govoru ob zaključku nedavnega zborovanja fašistovske stranke v Rimu.

Tudi pogreb pokojnega Matteottija, ki se je vršil v pokojnikovem rojstnem mestu Fratta Polesine, ni niti najmanj pomiril ali zblizal duhov, temveč ravno nasprotno: prišlo je do incidenta, ki je prepad občutno poglubi. Vlada je postopala pri prevozu trupla iz Riano v Fratta popolnoma na svojo roko in v nasprotju z željami pokojnikove vdove. Odkod vlaka je bil odrejen na način, da se je truplo vozilo večimoma po noči in na posameznih postajah je bil prisoten tak oblastni fašistovski aparat, da je prevoz trupla zadobival povsod uraden značaj, medtem ko bi moral biti prevoz s pogrebom vred zadeva pokojnikove družine in njegovi ožji prijatelji. Tudi oblastne pravice za pogreb so bile take, da je bilo izključeno, da bi mogli sorodniki in častilci pokojnega Matteottija izkazati njemu in njegovi družini zadnjo čast v onem miru in oni »brani«, kakor je želela pokojnikova družina. Zastopniki opozicijskih strank, ki so bili že prišli v Fratta, da se udeležijo pogreba, so v protest proti oblastnemu aparatu nenadoma zapustili Matteottijev rojstni prostor ter se pogreba niso udeležili. Ta svoj korak utemeljujejo tako, da niso hoteli, da bi se njihova udeležba mogla razlagati, češ da odobravajo neumestno vsiljivost oblasti in njihovega aparata. Razume se, da ta incident tudi ne bo prispeval k pomirjenju duhov.

Na kratko se da reči o notranjepolitичnem položaju v Italiji, da nam tudi zadnji teden ni prinesel nikake spremembe na boljše da ni še nobenega znaka niti najmanjše možnosti kakšnega pomirjenja med fašizmom in opozicijo. Radi popolnejše označbe seda-

nega položaja pa moram omeniti še en dogodek, ki se je odigral na način, da pomeni za fašizem nov politični in tudi moralen udarec. Ta dogodek tvorijo krvavi izpiedi, do katerih je prišlo preteklo nedeljo v Napoli povodom prepovedi zborovanja opozicijskih strank. Kljub prepovedi se je bilo zbralo okoli 1000 pristavev opozicije. Za vzdrževanje javnega reda je vlada mobilizirala tamkajšnje fašistovsko milico, karabinerje (italijanske orožnike) in nekoliko stotni bersaljerje (strelce). Pri razganjanju opozicijskih množic se je obnašala fašistovska milica tako brutalno in obenem tako nerodno, da je prišlo med njo in karabinerji do hudega navzkrižja in do krvavih spopadov, pri katerih je bilo nekoliko karabinerjev težko ranjenih. Med civilisti so bili trije mrtvi ter več težko in lahkoro ranjenih. Značilno za razpoloženje prebivalstva je dejstvo, da so prijeli demonstrirajo vojaštvu in orožnikom navdušene ovacije, medtem ko so dajali izraza svojemu popolnemu prezirju napram fašistovski milici. Vlada je morala odrediti pod pritiskom javnega mnenja preiskavo. Toda preiskava je dognala krivdo fašistovske milice, vsled česar je bilo aretiranih kakih 70 njenih članov.

Opozicijsko šaposevje izrablja seveda tudi ta dogodek kot nov dokaz, kako je fašizem čedalje bolj osamljen. Ta trditve odgovarja v ostalem resnici in ako upoštevamo le pravno in ustavno stran sedanjega spora med italijansko opozicijo in fašizmom moremo svobodno trditi, da je fašizem bitko že izgubil. O tem si tudi fašisti sami ne delajo več nikakih iluzij, temveč so znaki, ki kažejo, da se zavedajo svojega moralno-političnega poraza. To pa še ne pomeni, da bo morala fašistovska vlada pasti, temveč je le podan dokaz, da je v borbi na polju ustavnosti proti opoziciji brez moči. Zato pa se je fašizem na zadnjem zborovanju v Rimu odločil, da zapusti dosedanje »novobiralne« metode in da začne brezobzirno izvajati svojo revolucionarno politiko. V ta namen je bil imenovan »odbor petajstorice«, ki mu je naloženo, da izdela načrte za razne nove zakone, s katerimi naj se država preuredi na način, da se bo najmočnejše, da je fašizem ustvaril nekaj novega, da je napravil revolucijo. V načrtu je preuredba ustave, uvedba nekakega gospodarsko-stanovskega parlamenta in še marsikaj. Na ta način hoče fašizem dokazati Italiji in vsemu svetu, da ni le režim praznega in nemoralnega nasilja, temveč nekaj več. Vlada pripravlja torej nekaj socialni eksperiment. ki naj da fašizmu nekako stvarno vsebino, katere do sedaj ni imel. Vsako prerokovanje o tem, kako se bo ta eksperiment obnesel, ako sploh do njega pride, bi bilo pregodnje in bi ne moglo biti nič drugega nego golo ugibanje. Treba je torej počakati, dokler ne bomo videli, kakšno bodo ta fašistovska »dejanja«, ki imajo stopiti po sklepu vodilnih mož fašizma na mesto dosedanjih fraz!

V politiki naših tukajšnjih bratov ni nobene posebne novosti. Poslanec dr. Besednjak se je udeležil pogreba pokojnega Matteottija, medtem ko je poslanec dr. Wilfan odpotoval pred par dnevi v Bern, kjer se vrši konferenca interparlamentarne unije, katere član je tudi on. Na tej konferenci se bo razpravljalo med drugim tudi o položaju narodnih manjšin, torej o vprašanju, ki naše tukajšnje brate živi in krvavo zanima. Ze zadnjič sem Vam poročal, da so bili slovaški in nemški poslanci povodom akcije za odpravo omejitve nepremične lastnine v Julijski Krajini in na Tirolskem tudi pri našem ministru Casatiu, katerega so opozarjali na potrebo spremembe šolske politike v novih krajih. Novi naučni minister, ki je »liberalce«, jim je odgovoril s neverjetnim cinizmom, kakor sem mogel zvedeti, da je zastoj vse prizadevanje, kakaj Gentilejeva šolska reforma ima namen Slovane in Nemce raznaroditi in vlada bo vztrajno zasledovala ta cilj. Položaj naših bratov v Italiji je torej slej ko prej obupen, toda vendar bo treba najti iz njega kak izhod. To je ono veliko vprašanje, ki pa ne zanima samo tukajšnjih Slovanov, temveč v nič manjši meri tudi svobodne Jugoslovane tam preko.

Kako ga bomo rešili in ali smo si ga sploh že postavili, kakor velja? V tem pogledu moramo čim prej in brez odlašanja izražati svojo narodno vest. Zakaj eno je jasno: čim huji postaja pritisk rimske vlade proti našim bratom v Italiji, tem bolj postaja vprašanje njih ohranitve častna zadeva vseljene svobodne Jugoslavije!

A. Z.

Primorske vesti.

Ne delajte krivice! Pred dnevi je prišla »Goriška Straža« vest, da so bili izvoljeni v odbor snoparskega (fašistovskega) društva v Renčah Stapančič, Deršot in Černigoj. In k tej vesti je dostavila »Goriška Straža«, da »žaluje Sokolska zveza za svojimi zvestimi člani«. Vest »Goriška Straža« je seveda s slastjo ponatisnil »Slovenec« in sedaj velja naš vrli Tita v slovenski javnosti kot breznakačen snopar. Gosпода, kako morete vendar tako nesramno klevetati! Ali ste v resnici tako podli, da brez predvarka ponatisnete vsako kleveto, samo da škodujete svojemu političnemu nasprotniku? Bodi povedano slovenski javnosti, da je vest »Goriška Straža« popolnoma zlagana in da so izvoljeni odborniki snoparjev v Renčah sami rojeni Italijani, ki pa so iz Trsta in ne iz Renč. Pri tej priliki bi prosili tudi napredno časopisje, da opusti vsako obsoljanje primorskih Slovencev, ker skoraj vedno se dela Primorcem krivica, ker se vedno premalo upoštevajo razmere, v katerih žive Primorci.

Zadnja »Goriška Straža« poroča, da so bili vsi občli, ki jih je objavila o g. Avgustu Kozmanu neresnični. Pobožnjakarji, zakaj vendar obreklujete?

Konstatiramo, da gospod Šček se do danes ni podal pojasnila, kako je z njegovo izjavo, da je asimilacija Slovencev v Italiji čisto naravna stvar. Kako to gospod Šček, da ste nakrat tako močnejši, ko vas pa poznamo kot zelo zgovornega moža! Ali pa ste zgovorni le tedaj, kadar se da udariti po naprednjaku?

Trboveljski premog in drva
dobavlja
DRUŽBA ILIRIJA
LJUBLJANA Kralja Petra trg 8
Telefon štev. 220
Plačilo tudi na obroke!

Politične vesti.

— Zadnja »Orjuna« piše o vladi gospoda Davidovića med drugim sledeče: »Naglasili smo že, da nimamo nikakega nezaupanja do nove vlade, zaupamo v poštenje in dobro voljo g. Davidovića in smo mu drage volje na razpolago pri delu za to, da se država otme grozeče nevarnosti... Povdarjamo ponovno, da nas štirje klerikalni ministri ne motijo, ker poznamo njih malenkostni pomen. »Slovenec« psuje Sokolstvo, vlada g. Davidovića pa odobri budžetno postavko za Sokolstvo. »Slovenec« psuje Orjuna, vlada g. Davidovića pa se kruto malo meni za njegove laži... Tako se godi, kajti čika Ljuba je zadnji, ki bi hotel klerikalizmu pomagati. Kakor g. Davidović gode, tako plešejo naši klerikalci... G. Davidović ima vseeno težko stališče, kajti boli ko številno razmerje v parlamentu, ga ogrožajo razmere, ki so dedščina vseh prejšnjih režimov. Mi bomo z interesom in simpatijami spremljali prizadevanja v časti in poštenju osi-velja borca.«

— Minister za agrarno reformo Vesenjak je podal danes obširen referat o agrarnih razmerah v državi. Vlada je sklenila, da se predloži agrarni zakon skupščini kot nujen in da se prične izplačevati renta v Dalmaciji posestnikom, ki nimajo drugih dohodkov. Renta se bo izplačevala procentualno. V južni Srbiji se mora uvesti preiskava radi nerodnosti, ki so nastale pri porajevanju zemlje. Tudi za Vojvodino je sestavljena posebna komisija, ki bo izvršila revizijo zakupa zemlje. Napraviti se mora dalje zapisnik dobrovoljcev, ki imajo pravico do zakupa. Izplačevanje haka za Bosno, Hercegovino in južno Srbijo se bo vršilo odsele je preko finančnih organov. Hake se ne bo izplačeval več v Beogradu, ampak v srezih.

— Kako je bil izvršen atentat na Milokovića. Odpravnik poslov v Sofiji g. Rakic je obvestil zunanje ministrstvo o podrobnostih napada na našega vojnega atašea Milokovića. Vlada ima sedaj zbrane vse podrobnosti in bo podvela ostre mere proti bolgarski vladi. V glavnem sta bila na našega vojnega atašea izvršena dva napada, eden pred njegovo hišo in eden 2 km pred Sofijo. Miloković se je peljal v vozu s svojo soprogom in tajnikom poslanstva. Komaj je zapustil Miloković mesto so napadli voz razbojniki z revolverji in noži ter oddali na Milokovića več strelcev, ki pa niso zadeli. Bolgarski zunanji minister Kalfov je izjavil, da so napad izvršili navadni čestni razbojniki.

— Iz Sofije poročajo, da je v okolici Vidina mobiliziranih okoli 2000 ljudi. Od njih je bilo 600 poslanih na kuluk Belogarik, ostali pa so na potu v Sofijo. Skozi postajo Medzrak sta peljala dva vlaka vojaštva, obloženega kot državni delavci. Mnogo vranglovih ljudi je sprejetih v vojno službo.

— Gladni štrajki kot protest proti terorju. Iz Sofije poročajo, da bivši minister agrarne reforme stambulinskega kabineta Stefanov in bivši upravnik sofjskega »Dela« Truckin nočeta uživati hrane v sofjskih zaporih radi neznošenega režima, ki je nastal po begu Atanasova in Stanojeva.

— Nemški nacionalci proti sprejemu Londonskega dogovora. Na seil nemških nacionalcev je bilo sklenjeno, da vztraja stranka na svojem dosedanjem stališču in da more pritrčiti Londonskemu dogovoru le, če bo vseh njenih sedem pogojev izpolnjenih. Ker je to izključeno, se smatra kot go-

tovo, da ne bo Londonski dogovor od nemškega parlamenta ratificiral. Posledice nesprejema morejo biti za Nemčijo usodne. Zato opozarja nemški kancelar, da imajo zavestniki zopet proste roke, če ne bo dogovor ratificiran do dne 30. avgusta. Gotovo je, da bodo pogoji za Nemčijo tem težji, čem pozneje bo Nemčija sprejela predloge zaveznikov. V slučaju, da nemški nacionalci nikakor ne bi hoteli odnehati, bo nemški parlament razpuščen in razpisane bodo nove volitve. — Državni svet je izvršilne zakone k Dawesovemu načrtu sprejel. Tudi za železniški zakon je bila dosežena dvotretjinska večina. Samo zastopniki Vzhodne Prusije in Pomorjanskega so glasovali proti. Glasovaila so se vzdržali zastopniki Bavar-ske, Virtemberškega, Turinske in Meklen-burga. Značilno je, da je bila dvotretjinska večina dosegljiva le na ta način, da sta se oba nemško nacionalna zastopnika vzdržala glasovanja.

— Francoski parlament za Herriota. V četrtek popoldne je prišel francoski parlament v razpravo o Londonskem dogovoru. Kot prvi je govoril Herriot. Povdarjal je veliki pomen Londonske konference za mir. Poročal je dalje o težkočah, ki jih je bilo treba premagati in o dobri volji Francije, ki je omogočila uspeh konference. Londonska konferenca pomeni prvo etapo k trajnemu miru in početek nove dobe. Po Herriotovem govoru je javil zbornični predsednik, da je podanih 14 interpelacij o Londonski konferenci. Vpraša zbornico, če se naj o teh interpelacijah takoj zburje ali pa se naj debata prelazi. V imenu vlade izjavi nato trgovski minister, da je vlada za takojšnjo debato. Član desnice poslanec Bokanovski pa predlaga, da se debata odloži. Herriot pa je izjavil, da vlada vztraja na takojšnji debati, nakar je bil predlog Bokanovskega odklonjen s 320 proti 209 glasovi. Vlada ima torej v zbornici trdno večino. — Tudi v senatu je doživela vlada Herriota popolno zmago in izrečena ji je bila zaupnica s 177 proti 109 glasovi. S tem je sigurno, da bo od Francije Londonski dogovor ratificiran.

— Značilno. Kakor poročajo zemljorad-niške »Novosti« so čestitali Davidovičevi vladi med drugim tudi poslanec Spalajković, Antonijević, Milutin Jovanović, Jova Marković, ki pripadajo vsi radikalni stranki. Na ta način upajo ti gospodje, da ostanejo na svojih mestih.

Drobne vesti.

Znani belgijski socialist Vandervelde bo v kratkem potoval v aeroplani na Balkan.

Estlanski poslanec, neodvisni socialist Milson je bil od komunistov ubit.

Angleži so ujeti kitajski parnik, ki se je bavil z morskim razbojništvom.

Rumunska vlada je sklenila, da prekinje pogajanja z Vatikanom glede sklenitve konkordata. Pogajanja se bodo nadaljevala v jeseni.

Brazilijske vladne čete so potopile na reki Parasi parnik, ki je prevažal vstaške čete. Skoraj vsi vstaši so utonili.

Španska pripravila novo ofenzivo proti vstašem v Maroku.

Poljska vlada je sklenila, da potegne ves papirnat denar iz prometa.

Razorožitveno konferenco bo sklical predsednik Coolidge, kakor hitro stopi v veljavo Dawesov načrt.

Nauk izkušnje.

Grof Kokovcov, bivši predsednik ruskega državnega sveta je posvetil nedavno v »Revue des deux Mondes« velenimim in poučen članek ruskemu agrarnemu vprašanju.

Grof Kokovcov dokazuje, da tiči pravi vzrok eksistence agrarnega vprašanja v Rusiji v dejstvu, da izborna koncipirana reforma iz leta 1861 ni bila popolnoma izvedena. Pač so bili osvobodjeni kmetje, nakazali so jim posestva, kojih obsežnost je v pretežni večini slučajev v obliki meri zadostovala za njihovo subsistenco, seveda le pod pogojem, da se v bodočnosti izpolnijo metode kulture, in da se množe pridelki teh posestev sorazmerno s porastkom prebivalstva. To pa je bilo skoro onemogočeno radi tega, ker je sistem posesti in eksploatacije zemlje ostal isti, kakor je bil za časa tlačanstva: Sistem skupnosti ali mira. Mero-danji krog so se ustavili sredi pota s tem, da niso ustvarili individualne lastnine, ki je temeljni in bistveni pogoj vsacega napredka v agrikulturi, vsled tega pa v Rusiji tudi ni nastal razred malih kmetijskih posestnikov. Režim mira je ubijal vsakoršen duh

iniciative, s tem, da je silil člane zadruga k skupnemu obdelovanju zemlje po sistemu »streh polj« ter je s tem korenito onemogočil vsako amelioracijo, vsako stopnjevanje produkcije. Mir pa je imel za posledico še drug nedostatek: Vsi člani mira so bili solidarno odgovorni za plačilo davkov, ki jih je moral mir plačevati državi. Ta solidarna odgovornost glede davčnin je bila neke vrste premija za lenobno, ker je prinesla element nesigurnosti v individualni budžet vsakega kmeta.

V teh izvajanjih bivšega predsednika ruskega državnega sveta tiče trajne gospodarsko politične resnice, ki veljajo za vse države. Baza vsakega napredka v poljedelstvu je individualna lastnina. Človek se trudi zato, da pridobiva lastnino.

Z uvedbo komunizma je padla Rusija pod režim, ki jo je še bolj oskodoval, kakor oni, kateremu veljajo opravčene pritožbe grofa Kokovcovega, ki smo jih pravkar resumirali. Tako pa bi se razvijale stvari v vsaki državi, ki bi pristala na doktrine tretje internacionale.

Sport.

Za današnjo in jutrišnjo prireditev S. K. Slovan, na kateri se bodo predvajala najlepša težko-atletična predvajanja, vlada izredno veliko zanimanje. Povpraševanje po vstopnicah je že vsesplošno. Vsakdo se trudi zagotoviti si pravico do samega, da si ogleda prireditev, kakršne do sedaj v Ljubljani še ni bilo. Sam svetovnoznani pravak v težki atletiki jamci za prvovrsten spored. Poleg tega nastopijo prikrivat v Ljubljani domači atleti, ki so v Ljubljani, še bolj pa v ostalih krajih Slovenije poznani in o katerih je svoječasno pisalo časopisje jako laskave ocene. — Kakor čujemo, se bo atlet Matijević odzval pozivu atleta Sumarjeva. — Začetek obkarak ob pol 9. uri zvečer. Vrši se v Narodnem domu.

Admiral (Dunaj) : Ilirja. Nastop nogometnega moštva dunajske Admirie proti našem prvaku Iliriji dne 23. in 24. tm. predstavlja eno redkih velikopoteznih sportskih prireditev v Ljubljani. Admiria stoji v prvenstvu dunajskega I. razreda na petem mestu z malo diferenco točk za znameniti Amaterji, Vienno, Rapidom in Wr. Sport klubom. V Ljubljani nastopi s kompletno I. garnituro, v kateri igrajo avstr. reprezentančni igralci Wieser (vratar), Koch (sr. hali) ter napadalca Schierl in Klina. V mesecu juniju je gostovala Admiria z velikim uspehom v Beogradu, kjer je po krasni igri zmagala nad Jugoslavijo s 6 : 2 in nad Beogr. SK s 5 : 3. O visoki, kvaliteti Admirie pričajo tudi rezultati 5 : 0 proti graškemu Sturm, 6 : 1 proti FC Karlsruhe, in 2 : 0 proti lyovskemu Pogonu. V soboto se vrši tekma ob 17.30, v nedeljo ob 17. ur. Predprodaja od petka naprej v trg. I. Gorec. Ker je zvezano gostovanje Admirie z velikim finančnim rizikom, je SK Ilirija primorana k nekaterim izrednim odredbam glede vstopnine.

SK Ilirija objavlja v informacijo sportsne publike in članstva: Z ozirom na velik finančni riziko, s katerim sta spojeni tek-

mi z dunajsko Admirio dne 23. in 24. t. m., je oboro prisiljen ukiniti za ta slučaj vse proste vstopnice. Izvzemši novinarstvih ter nekoliko zvišati običajno vstopnino. Uporabljajo sedežev je seveda dopustna le z vstopnico za sedež, dilaške in članske vstopnice se bodo pri vходу strogo kontrolirale.

Za avtomobilsko gorsko tekmo, ki se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. na serpentinah med Vrhniko in Logatcem, so predpriprave in tehnične dispozicije dokončane. Trenaja motociklov in avtomobilov se vrši pridno in je pričakovati, da se dosežejo vzlic nevarnih in mnogostevilnim ovinkom zelo ugodni časi. Pri motociklistični tekmi ima naš znani dirkač gospod Barešić največ šans. Nevaren konkurent mu je znani športnik Rado Hribar. Iz Beograda je privozil na lastnem motociklu športnik Mišić na DKW vozu v Ljubljano ter pridno trenira na tekmovalni progi. Za najboljši čas dneva je razpisal avtomobilski klub lepo umetniško darilo, predstavljajoče avtomobil iz bron, vozeč v polnem diru, prva cena športnega voza in prva cena potniškega voza umetniške statuite iz bron. Dalje je podaril avtomobilni klub motociklističnemu klubu srebrni pokal za najboljšega vozača. Darila so razstavljena v izložbah trdke Magdič v Ljubljani. Razdelitev daril se vrši v hotelu Kramar v Logatcu takoj po končani tekmi.

Vedno zadnje novosti
SAMO
GRICAR & MEJAC,
Šelenburgova ulica 3.

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 23. avgusta.

Ljubljana.

— **Tatvine na velesejmu.** Minki Zupančič je bila 22. t. m. ob 17. uri iz ročne torbice ukradena v hišnem kmetu pavišonu usnjena listnica z 2430 D v bankovcih. Kmalu nato so našli listnico v pavišonu, seveda — prazno. — Trgovci Matevžu Turnerju je bila istotam 20 minut pozneje ukradena srebrna cigaretna doza z monogramom M. T., vredna 200 Din. — V pavišonu I so bile ukradene v noči od 21. na 22. štiri usnjate listnice vredne 280 Din. — Kontoristinja Franja Knez je bila, medtem ko se je za hip odstranila iz pavišona H ukradena ročna torbica, v kateri je bilo 170 Din, 1 račun, velesejska legitimacija in 1 ključ. Tatvine sumljiva je neka Ana V. — Dne 21. med 13. in pol 14. uro je bilo vloženo v pisarno milo Milana Kersnika, knjigovodje pri tvrdki Remec in drug v pavišonu E. Tat je imel smolo, zakaj našel je nizico prazno, ker je knjigovodja denar že ob 1 uri odnesel. — Poškodbe na predalu se cenijo na 300 Din.

— **Nesreča.** Rafael Stožar, kletar pri Krapežu je pridrvel dne 21. ob pol 11 uri z enovpreznim vozom po Resljevi cesti ter podrl trgovskega slugo Alojza Artača, ki se je pripeljal iz nasprotne smeri na kolesu, in ki trdi, da je voznik tako hitro vozil, da ni imel časa, da bi se mu bil s kolesom izognil. Artač si je raztrgal obleko ter zadobil na levi roki in nogi lahke poškodbe. — **Poskušnja samomora.** 17letna M. S., učenka pri zlatarju Ravliharju na Sv. Petra cesti, je izpla včeraj dopoldne v samomirnem namenu precejšnjo kvantiteto li-zola. Prepeljali so jo nezavestno v bolnico. Njeno stanje je resno. Vzrok poskušene samomora so baje družinske razmere.

— **Policijske prijave.** Tatvine 4, vlom 1, prest. cestnopoličjskega reda 6, prest. pas-jeja kontumaka 5, prest. obrnega reda 1, nezgoda 1, ekscels 1, ribolov brez dovoljenja 1, prest. zlaščevalnih predpisov 2, poškodba javnih nasadov 1.

— **Arrestacije.** 1 radi beračenja. — **Tatvina v vlaknu.** Mate Sandal, trgovec iz Boljuna v Istri je med vožnjo v vlaknu iz Zagreba proti Ljubljani nekoli-ko zadremal. Prebudivši se v Brežicah, je opazil, da mu je nekdo med spanjem ukradel listnico 1585 lit (to je približno 80.000 kron), 100 Din ter potni listom, glasečim se na njegovo ime.

— **Umrli so v Ljubljani:** Ivan Suštar-šič, posestnikov sin, 32 mesecev. — S. Mar-jeta Kolumba Zupančič, usmiljenka, 42 let. — Fran Kotnik, poljski diinar, 24 let.

— **Pravilničen stolp.** Stolp, ki je izlo-žen v drogeriji »Adria« v Sečemburški uli-ci, je narejen iz šatuli po vsem svetu znane »Ovomaltine«, ki je priljubljena iz svežih ja-ječ, mleka, kakaoa in dr. Wanderjevega medenega ekstrakta.

— **Opozarjamo na današnji oglas** Umet-niško tiskarskega zavoda »Ažbe« v Mari-boru.

Maribor.

Velika pomožna akcija za brestanovani-ce. Po dolgotrajnih ovirah se je kreditni in stavbni združitvi »Mojmir« posrečilo ustanovi-ti dobrodelno akcijo, ki ima namen zgradi-ti en dom za največje reveže brestanov-anje in en dom za tuberkulozne reveže in sicer najprej v Mariboru. Po dosegi name-na v Mariboru, se akcija razširi tudi na dru-ga mesta; zato je priporočljivo zanimanje za to akcijo za celo Slovenijo. Akcija se je pod predsedstvom g. Djure Džamonja, solast-nika velepodjetja »Vrt«, organizirala v po-polnoma samostojni odbor »Dom ubogih«, katerega protektorat je prevzel knezoškof dr. Karlin. Častno predsedstvo pa veliki žu-pan dr. Ploj, namestnik župan g. Orčar. Za 15. septembra se skliče v mestni dvorani večja anketa, na kateri se ustanovni odbor razširi v glavni in loterijski odbor. V svrhu sredstev je projektirana tombola in dobro-delna loterija. Ustanovila se je tudi nabiral-na akcija »Temeljni kamen« po Din 100., katerih je bilo takoj prijavljenih 10. Določil se tudi en teden splošne javne zbirke v cel-i mariborski oblasti. Za 5. oktobra je projek-tirana velika ljudska veselica s tombolo, gledališko predstavo ter sodelovanjem raz-nih društev v Ljudskem parku. En dom je posvečen spominu Nj. Velikačstva, drugi dom pa spominu rojstva prestolonaslednika. Natančnejši vsposred sledi po izidu naproš-nega dovoljenja za prireditve dobrodelne loterije.

Začetek šolskega leta.

Mestna ženska realna gimnazija v Ljub-ljani. Osnovna šola: Vpisovanje 13. sept. ob 9. do 11. ure. — Gimnazija: Ponavljalni (razredni) in dodatni izpiti 4. 5. sept. ob 8. uri. Pismeni višji tečajni izpit 5. in 6. sept. ob 8. uri. Nižji tečajni izpit 5. in 6. sept. ob 8. uri. Ustmeni višji tečajni izpit 9. in 10. sept. ob 8. uri. Vpis-o-vanje novih gojenk za II. do VI. razred gimn. 12. sept. ob 8. do 9. ure. Sprejem-ni izpiti za te gojenke 12. sept. ob 9. uri. Vpisovanje gojenk, ki so že bile na zavodu, 13. sept. ob 9. do 11. ure. — Otvoritvena služba božja 14. sept. ob 9. uri v nunski cerkvi. Pouk se prične 15. septembra ob 8. uri.

Na državni realni gimnaziji v Kočevju se začne šolsko leto 1924-25 dne 1. septem-bra 1924. Vpisovanje učencev za I. razred bo v petek dne 12. septembra ob 8. do 10. ure, nakar se prične sprejemni izpiti. Vpis-o-vanje učencev v višje razrede (II. do VI.) bo v soboto dne 13. septembra ob 8. do 12. ure. Otvoritvena škola maša se bo vršila v ne-deljo dne 14. septembra ob 8. uri v mestni župni cerkvi, od kod odidejo učenci v šo-lo. Redni šolski pouk se bo začel v ponedel-jek dne 15. septembra. Razredni (ponavljal-ni) naknadni izpiti, kakor tudi vsi drugi iz-piti (n. t. izpiti) se bodo vršili v času od 1. do 13. septembra vsled ob 8. ure dalje po sporedu, ki je objavljen na uradni deski.

Prosveta.

»Gorenjski slavček«. Dances v nedeljo ob pol 8. uri zvečer poje se v Narodnem gledališču v Ljubljani priljubljena Foerster-jeva narodna opera »Gorenjski slavček«. O veliki priljubljenosti te opere naj priča sa-mo dejstvo, da je bila v tekcu dveh let vpi-ri-zorjena na našem gledališču že 33 krat. Glavno vlogo Minke poje ga. Lovsetova kot gost. Franjo pa g. Banovec. Vse ostale vloge so v navadni v resnici dobri zasedbi.

Drama pa vprizori danes zvečer vele-zabavno ameriško veselolgo »Firma P. B.« v režiji g. Putjate. Igra ima toliko komike, da poslušalec skoro ne pride iz smeha. Pred-prodaja vstopnic za obe nedeljski predstavi se vrši v opernem gledališču in sicer od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure popoldne ter od 7. naprej pri večerni blagajni v opernem, v dramskem pa od pol 8. ure dalje.

Ljubljanska drama.

»Paglavka«, priljubljena francoska ve-selolgra P. Veber-a in de Grossa se je upri-zorila kot druga »sejmska« predstava. Vse-kakor je igra dovolj duhovita, precej origi-nalna, ima polno nepriljubljene karakteristi-ke in h koncu se problemček o mladosti, ki no-če umreti. Po strasnem ameriškem »Bum-bum« firme »P. B.« je vplivala ljub-ka podoba Colette Auradoux-jeve kot pri-jezen žarek po burkasti nevinosti. Ga. Nablocka jo je podala sveže in prepričevalno, a v te-meljiti mešanici ruske slovensčine. Obe teti (»papa« in »mama«) sta že po avtorju s ten-kim zmisлом dobrega opazovalca ustvarjeni in postavljeni v zanimivo podan malome-ščansko-ozki milij, Delanov, slikar pa je v g. Putjati našel svoj resnični izraz. Pravtako je režija — zlasti v prvem dejanju — poka-zala izkušeno roko in mnogo znanja.

V splošnem so igrali dobro in čvrsto. Publike manj kot stvar zasluži.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. O tatvini konjev pri tukajšnjem veleposvetniku in lesotroču Karlu Kukučiču, o kateri smo že zadnjič poročali, zvezo naknadno, da sta bila ko-nja po dveh lopovih že prvi dan dove-de-na do nekega »Sturmirta« blizu Fale, kjer se je eden od tatov skrivaj ves dan odšel s konji proti večeru proti Breznemu. Tu ni mogel dobiti hleva in je hotel prenočiti kar na prostem. Vsi den prenelega vožnje in kolike, ki je napadla enega konja, je bil tat pri-siljen pustiti konje na neki njivi, kjer je oboleli konj tudi poginil. Ljudje, ki so šli zgodaj v nedeljo v cerkev, so našli konja in ju opravili k posestniku Rižnarju. Ugovor-jeno je o tatovih, da se je eden pripeljal za drugim po železnici do Breznega, kjer je najbrže pomotoma izstopil in si v naglici najel voz do Mareperga, od kod je hotel na sejem v Vuzenico. Izdajal se je za mesar-skega pomočnika iz Slov. Bistrice. Drugi tat je istotako pobegnil s vlakom. Pri volit-vi župana, ki se je vršila v torek dne 19. t. m., je bil zopet izvoljen dosedanji napre-dni župan trgovec g. Daniel Omerza, a za podžupana senožetec Ivan Kac, svetovalec pa g. Karol Kukučič, dr. Pučnik, Ivan Walland in Hinko Gril. — Plesni učitelj g. Pečnik iz Maribora namerava otvoriti v Slov. Bistrici v mesecu septembru štiri-tedenski plesni tečaj, ako se oglasi v ta namen najmanje 30 kandidatov in kandidatini, ki se zanimajo za nove, moderne plesne. — V so-boto dne 30. t. m. priredi imenovani v ho-telu »Beograd« družabni večer in bo ob tej priliki plesateljine seznanili s svojo umet-nostjo.

LIUBLJANA Lattermannov drevoev CIRKUS COSMY

Od danes
v soboto dne 23. avgusta
ob 8. uri zvečer dalje

nov spored

Med mnogim drugim:

Adolfis
dresirani prašiči
in bikli.

Muckel in Fackel
nerazbitna.

Gadbin Mors
smilni skok z vrha cirkusa.
Pridite, ker tako razburja, ko nekdo tvega si življenje!

Cosmyjeve
najnovejše proste
dresure konjev.

Willy Peters
s svojimi divje ujetimi
berberskimi levji.

in druge nove senzacije.

Jutri, v nedeljo 24. avg.

2 slavnostni predstavi 2

popoldne ob 4. in zvečer ob 8. uri.

IV. Ljubljanski vzorčni velesejm.

5 sejma.

Osmi dan velesejma je bil do sedaj morda najživahnejši. Prijazno vreme je privabilo na sejmščišče veliko obiskoval-cev, katerih število je doseglo najmanj 10.000. Prispelo je zopet mnogo novih trgovcev iz vseh krajev Slovenije, zla-sti iz Štajerske. Velesejski urad je zabeležil tekom včerajšnjega dne nove posetnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in daleč prihajajo tedaj in-teresenti, da si ogledajo izredno lepo posestnike iz Zagreba, Krškega, Skopja, Bitolja, Sunje, Banjaluke, Gorice, Vipa-ve, Bleda, Prijedora, Beograda, Zemu-na, Kragujevca, Idrije, Budimpešte, Tr-sta, Leobena, Ormoža, Dravograda, Su-šaka, Maribora, Pazina, Dunaja, Cetinja, Celovca, Aucklanda (Nova Zelandija), Pardubice, Aten, Sofije, Vitenberške itd. Od blizu in

»Srečen slučaj, Nikolaj,« je pojasnjeval Pavlovič. »Očitno nosi te spise vedno s seboj. In slučajno je prejel, ko se je preoblekel, pozabil vzeti papirje iz žepa. Toda če opazi, da jih nima, bo črna drago plačala. Bojim se, da bo sumil takoj vas, kar bo to njegova prva misel zdaj, ko ve, da ste vi na krovu.

»Vseeno je, koga bo sumil po tej noči,« je odločil Rokof.

Ko je šla mis Strong v svojo kajuto, se je Tarzan naslonil na ograjo in strmel na morje. Odkar je bil na krovu, je postajal vsako noč tako. Večkrat je stal tam celo uro. To sta vedela tudi oba moža, ki sta ga skrivaj opazovala, odkar se je v Alžiru vkrcal na parnik.

Ko je to noč stal zopet tam, so počivale njune oči na njem. Tedaj je poslednji spremljalec zapustil krov. Bila je jasna noč brez mesečine in komaj si razločeval stvari na krovu.

Iz sence neke kajute sta se skrivaj splazili dve postavi za opičjega človeka.

Bitje valov in ropotanje strojev je preglasilo tih šum njunih korakov.

Oba sta bila zdaj prav pri njem. Eden od obeh je dvignil roko in jo povesil, kakor bi štel sekunde: ena — dve — tri! Kakor en mož sta planila na svojo žrtev. Vsak je zgrabil eno nogo in predno se je Tarzan mogel okreniti, je zletel preko nizke ograje in potonil v morju.

Hazel Strong je skozi okno kajute zrla na daljno morje. Naenkrat je šinilo neko telo s krova mimo okna. Izginilo je tako hitro v temnih valovih, da ni mogla raztolmačiti, kaj je bilo. Reči ni mogla, če je bil človek. Prisluhnila je, kdaj se razlegne glic: »Vsi na krov!« Toda vse je bilo tiho na ladji in tudi Atlantsko morje je bilo mirno.

Iz tega je Hazel sklepala, da je kakšen mornar ragnal čez krov vrečo odpadkov; mirno je šla spat.

»Lady Alice« se razbije.

Drugo jutro je bil pri zajutruku Tarzanov prostor prazen. Mis Strong je to deloma osupnilo, ker je mr. Caldwell običajal zajutrkovati ž njo in ž njeno materjo. Ko je pozneje sedela na krovu, je ostal Thurán pri njej, da bi spregovoril ž njo par prijaznih besed. Bil je videti izborne volje, vendar je bil tudi sicer skrajno ljubezljiv. Ko je odšel, si je

mislila mis Strong: Gospod Thurán je vendarle krasen človek.

Pričela se je dolgočasiti, ker je pogrešala mirno družbo mr. Coldwella. Pravzaprav je čutila neko posebno nagnjenje do njega. Znal je tako zanimivo pripovedovati o krajih in mestih, ki jih je videl, o ljudeh in njihovih navadah, in o divjih zvereh. Večkrat je tudi na svoj način zlobno primerjal ljudi z drugimi živalmi, ki jih je očitno zelo dobro poznal.

Ko je gospod Thurán obstal popoldne pri njej, ji je bil zelo dobrodošel, ker je nekako pregledal monotono puščobo dneva. Vendar se je pričela resno vznemirjati nad odsotnostjo mr. Coldwella. Domislila se je, da bi bilo to morda vendarle v kakšni zvezi s strahom, ki ga je doživela prejšnji večer, ko je skrčal mimo okna njene kajute temen predmet v morje.

Zdaj je zaupala to gospodu Thuránu. Tudi on še ni videl gospoda Coldwella.

»Ni ga bilo pri zajutruku, kakor vsak dan,« je dejala mlada deklica. »Od včeraj ga nisem niti enkrat še videla.«

Gospod Thurán je hlinil veliko skrb.

»Nisem imel te radosti,« je dejal, »da bi poznal gospoda Coldwella bliže. Vendar se mi je zdel spoštovanja vreden gospod. Morda mu ni dobro in je ostal v svoji kajuti. To bi ne bilo nič nenavadnega.«

»Ne,« je odvrnila mlada deklica. »Seveda bi ne bilo nič nevarnega, vendar me iz nejasnega vzroka obhajajo slutnje, da ni z gospodom Caldwellom vse v redu. Imam tak čuden občutek, kakor da ga ni več na ladji.«

Gospod Thurán se je veselo smejal. »Toda, draga mis Strong, kje bi pa naj bil? Že več dni nismo videli nobene zemlje.«

»Seveda je to smešno,« je pritrdila, toda potem je odločila: »Nočem si več ubijati glave. Poskusila bom izvedeti, kje je gospod Caldwell. Zraven je pomignila mimoidočemu slugi.

»To ne bo tako lahko, kakor ti misliš, draga deklica,« si je mislil gospod Thurán in glasno pristavil: »Na vsak način je to dobro.«

Ona je naročila slugi: »Poiščite, prosim, gospoda Coldwella in recite mu, da njegove prijatelje zelo skrbi, kje se tako dolgo mudi.«

»Vam je gospod Caldwell gotovo zelo všeč?« je vprašal gospod Thurán.

»On je krasen človek,« je odgovorila »in moja mati je vsa zaljubljena vanj. On je eden tistih mož, pri katerih imamo občutek brezpogojne varnosti. Lahko se mu popolnoma zaupa.«

Sluga se je kmalu vrnil in javil, da gospoda Coldwella ni v kajuti. »Ne morem ga najti, mis Strong,« in — malo se je obotavljal — »videl sem, da je njegova postelja še od včeraj nedotaknjena.

Najbolje bo, če javim kapitanu celo stvar.« »Gotovo,« je kliknila mis Strong. »Z vami grem h kapitanu. To je strašno! Vem, da se je zgodilo nekaj groznega! Moja slutnja me vendar ni varala!«

Oba sta se zelo razburjena javila pri kapitanu. Ta je molče poslušal celo povest in osupnil, ko mu je sluga zagotovil, da je pogrešenega potnika povsod zamenjaval.

»In vi ste prepričani o tem, mis Strong, da ste videli pretečeno noč telo, ki je padlo s krova?« je vprašal kapitan.

»Niti najmanj ne dvomim,« je odvrnila ona. »Vendar ne morem trditi, če je bilo to človeško telo, ker nisem čula nobenega krika. Toda, če ne najdemo gospoda Coldwella na krovu, potem je bil to gotovo on.«

Kapitan je odredil takojšnjo temeljito preiskavo cele ladje; nobenega kota se ni smelo prezreti. Mis Strong je nestrpno čakala izida preiskave. Kapitan jo je še marsikaj vprašal, vendar ni mogla o pogrešanem ničesar več povedati, kar je vedela iz kratkega očevarja ž njim na krovu. Gospod Caldwell ji je v resnici pravzaprav malo povedal o sebi in svojem prejšnjem življenju. Vedela je le, da je bil v Afriki rojen in v Parizu vzgojen in še to je izvedela ob priliki, ko se je čutila, da govori Anglež angleško s tako izrazito francoskim naglasom.

»Je govoril kdaj o kakšnem svojem sovražniku?« je vprašal kapitan.

»Nikdar.«

»Je občeval s potniki?«

»Le tako, kakor z menoj; slučajna srečanja na krovu.«

»Je bil po vaših mislih pijanec,« mis Strong?«

»Kolikar jaz vem, sploh ni pil. Vsekakor ni pol ure prej, predno je padel v morje, še ničesar ni pil, ker sem jaz takrat odšla s krova.«

NAZNANILO.

Slav. občinstvu vlj. naznanjam, da sem otvoril v Židovski ulici št. 5 poleg svojega že obstoječega podjetja pletenin še

delikatesno trgovino.

Najfinejši likerji, specialitete in večkrat na dan svež kruh in pecivo iz priznane pekarnice V. Bizjak.

Točna in solidna postrežba.

Priporoča se

Franc Kos.

Zastopnike

ki so dobro uvedeni pri industrijah itd. iščemo za razpečevanje prvovrstnega gasilnega aparata „Knock-Out“ po vseh večjih krajih po Sloveniji. MEXIDA d. z o. z. Ljubljana, Ročodvorska 34/II.

Novosti!

Pozor

Novosti!

trgovci, društva, podjetniki in fotografi!

KRAJEVNE RAZGLEDNICE

v najmodernejši obliki in po najugodnejših cenah izdeluje točno in hitro prvi domači spec. umetniško-tiskarski zavod „AŽBE“ v Mariboru, Koroška cesta št. 39. Istotam se naročajo tudi vse vrste umetniških razglednic v barvotisku, trgovska reklama, kakor tudi diplome, podobice itd. Zahtevajte cenike! Za vse večje kraje se iščejo agilni in kavicje zmožni zastopniki.

Umetniško-tiskarski zavod

„A Ž B E“

Maribor, Koroška cesta št. 39

Novosti!

Tel. int. 446

Novosti!

Opalograph

SAMOPRODAJA!

Originalne potrebščine mehanik

IVAN LEGAT,

špecialist za pisarniške stroje

Maribor, Vetrinjska ul. 30. Tel. int. 434

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Brzobjavke: Zadruga Kropa

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Telefon interurban: Podnart 2

Žebliji za železnice. Žebliji za ladje, črni ali pocinkani. Žebliji za zgradbe. Žebliji za čevlje. Spojke za odre in prage. Spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid itd. Vijaki z maticami. Zakovice za tenderje, kotle in mostove. Vijaki čepi. Verige.

Portland-cementna tovarna delniška družba

Dovje v Mojstrani

priporoča

prima portland-cement

katerega izdeluje iz umetne zmesi krede in ilovice v vedno enakomerni, predpise daleč presegajoči kakovosti.

Javna dražba.

Dne 18. septembra 1924 se vrši pri okrajnem sodišču v Celju na št. 4 ob 10. uri dopoldne

javna dražba

kovinske tvornice Karola Pertinača v Celju.

Tvornica proizvaja pločevinasto posodo iz železa in aluminija.

Tvornica je cenjena na Din 3,895.789.—
vadij znaša " 384.000.—
najnižji ponudek za tvornico je " 1,919.830.—

Tvornico se lahko ogleda proti poprejšnji prijavi pri okrajnem sodišču v Celju, odd. III.

Tvornica prvovrstnih igrač
M. Raunacher
Ljubljana, Poljanska cesta 13
Paviljon „E“ 92/b.

Ljubljanski velesajam
Izložbeni paviljon H 331

Dragutin Seljan
Karlovac

Tvorničko skladište sukna i vunenih tkanina

Specialiteti:

Mandarin, dosking, kamgarn i marengo

Prvorazredni moderni brzopisalni stroj

Stoewer-Record

Vrhunec finomehanike i Zastopstvo:

Lud. Baraga,

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1.

VELESEJEM!

Kavarna

„JADRAN“

odprta do 4. zjutraj.

Breg.

OBLEKE

narejene največja izbira

samo v trgovini

O. BERNATOVIĆ
MESTNI TRG 5

G. BESEDNIK IN DRUG

Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Izdelovanje kirurškega orodja in obvez. Tovarna ortopedičnih aparatov, umetnih udov, priprav za zdravstvo in strobo bolnikov, vse vrste zdravstveni gumi predmeti, kirurški obvez in predmeti, oprave za ordinacije in operacijske sobe.

Šampanjec »Bouvier«

Originalna vina v steklenicah, lastnega pridelka.

CLOTAR BOUVIER

kr. dvorni dobavitelj, Gornja Radgona.

Zastopnik: Lovro Humer, Jesenice, Gorenjsko.

Dokazano je, da je najsolidnejša

modna trgovina

B. Veselinović & Co
Maribor, Gosposka 26

Manufakturna trgovina

IVAN TRPIN
MARIBOR,
Glavni trg 17

FRANC CERAR,

družba z o. z.
v Domžalah pri Ljubljani
tovarna

slamnikov in klobukov
zaloga v Celju, Gosposka 4.

Popravila se sprejemajo vsako sredo v Ljubljani, Prešernova ul. 5. na dvor. Kovačič & Tršan.

Pozor! Trgovci Pozor!

Dovoljujem si Vas obvestiti, da ne zamudite ogledati si ob priliki poseta

IV. ljubljanskega vzorčnega velesajma

Paviljon H 348 trdnice MIROSLAV BIVIC

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Zaloga šolskih zvezkov, notov, map, blokov in odjemalnih knjižic.

Cene nizke — lastni izdelki. S spoštovanjem se priporoča

M. Bivic

Manufakturna in modna trgovina

Ivo Vekjet

Maribor, Šolska ulica 4 (blizu Stolne cerkve)

po zelo nizkih cenah

Pozor! Pozor!

Prva dalmatinska klet

Josip Povodnika, Maribor, Vojašniška u. 4, Mesarska u. 5

toči prvovrstno pristno dalmatinsko vino in ima vado v zalogi več vagonov z najkvalitetnejšo dalmatinsko. Vse kar v to klet leže, gre in vre, prav dobro ve, da vino pristno dalmatinsko je! Vrhutega leži v kleti vsakemu gostu uradno uverjenje v upogled, da je vino dalmatinskega izvora in pristno.

Manufakturna trgovina

Marija Rogelj

se je preselila v popolnoma druge prostore na Sv. Petra cesto št. 26, nasproti hotela Tratnik.

Velika izbira! Dobro blago! Nizke cene!

„IDEAL“

tvorniško nov najnovejši model

Din 5.500.—

pri trdnici

Franc Bar,
Ljubljana.

Oglejte si paviljon H 285

MALI OGLASI

Suhe gobe

kupule Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica.

Beli damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Proda se

dobro ohranjeno pohištvo za 1 sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo lista po „Pohištvo“.

Minar

samski, trezen in zanesljiv se sprejme takoj v stalno službo s plačo in vso oskrbo po dogovoru. Ponudbe je poslati na: VINKO TOMŠIČ, valjni mlin Vrhnika št. 333.

Kupi se

do 200m² zemlje na periferiji mesta. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Dom“.

Sobo

s posebnim vhom išče gospodinja s 1. ali 1.5. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod „Mina“.

Prodaj.

Stiskalnice (preše) za stiskanje grozja in sadja, srednje veliko, dobro ohranjeno. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenjska c. 28 pri hišniku Krajsku. Pismene ponudbe je poslati do 28. t. m. upravnemu odboru dr. Oražnevega dijaškega doma (Univerza) Ljubljana.

Na stanovanje

in dobro domačo hrano so sprejme en deček (učence) iz dežele od 12—14 let. Ljubljana, Krekov trg 7, pritrleže levo. F. POŽAR.

Kupi

se dobro ohranjen štedilnik. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Štedilnik“.

Elegantna spalnica,

nova, kompletna, jesenova, poltrana, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista.

Slike za legitimacije,

kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibber, Ljubljana, Valva-zorjev trg 7.

Dobro

ohranjena stanovanjska baraka se kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Tako“.

Gospodična

z večletno pisarniško prakso sprejme čezurno delo v kaki pisarni eventualno tudi na dom. Cenjene ponudbe prosil na upravo lista pod „Vestna“.

Motorno kolo

„Puch“ 5 ks. v dobrem stanju se vsled odpotovanja proda za 5200 Din. Jamski trg 198, Zelenka Jama, Ljubljana.

Za krojaško obrt

iščem lokal na prometnem kraju, ako mogoče s stanovanjem bilo na deželi ali v mestu. Ponudbe na Alojz Jager, krojač, Laško.

Trgovski pomočnik

izkušen v manufakturni in špecerijški stroki, vojašine prost. išče mesta za takoj, kjerkoli Gre event, tudi za potnika. Ponudbe pod „Pošten“ na upravo lista.

Na prodaj

27, konjskih sil močan dinamo Rabljen samo 1 leto. Cena po dogovoru. Alojz Vrhovec, Zuzemberk

Prodaj:

Parni kotel za nizki pritisk, pripraven za vsako manjšo industrijo ali obrt.

Parni stroj 45 HP.

Blitar znakma „Selfert“.

Voz (Kočka gumi kolesa) in

konjsko opramo.

Vse v dobrem stanju se ceno proda.

Natančneje se poizve pri portirju hotela „Slon“ Ljubljana.

Krojaškega pomočnika

za velika dela, s plačo po dogovoru, ter hrano in stanovanjem v hiši, sprejme takoj: Rudolf Ribezel, krojač, Dol pri Hrastniku.

Lovski pes,

4 letni, je za 500 Din naprodaj. Informira se pri graščini Brdo pri Kranju.

Niša

pri Kranju, z vrhom in travnikom se proda. Poizvedbe pri upravi graščine Brdo pri Kranju.

Pletilni stroj

znamke „Ilirija“, št. 6, za pavlo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angela Valter, Tržišč št. 220.

Služkinja

boljša, mlajša, išče mesta pri boljši rodbini, (tudi z otroki). Ponudbe pod „Pridna in zvesta“ na upravo lista

Trgovec,

mlad, samostojen, želi znanja v svrhu ženitve, z gospodinjico, ki bi imela veselje do gostilne in nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravo lista.

Gospodična,

prevzame proti nizkemu plačilu razna ročna dela. Ponudbe na upravo lista pod „Marjiva“.

Lepa kotija

takse prosta, se zelo po cenji proda. Na ogled in cena: Graščina pri Sv. Duhu, Skofja Loka.

Priporoča se:

parno in kadno kopalnice v hotelu „Slon“, edino v Ljubljani.

Otroški vozički najcenejši izdelki.

Dvokolesa: novi mod. s do dvokolesa: bro pnevmatiko. najnovejšega ameri-

Motorji kanovega tipa „Evans“, „D.K.W.“, „Perach“, „Vironette“, „Motorelle“.

Pneumatika: zračnice in plašči ter guma za otroške vozičke.

Posamezni deli za dvokolesa in štirakole vredno v zalogi. Predpro lajanci in mehaniki nižje cene. Sprejmejo se tudi vsa popravila, emaliranje in poniklanje. „TRIBUNA“, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana. Karlovška cesta št. 4.

Razstavni paviljon „F“ št. 191.

Obvestilo.

Obveščam tem potom slavna občinstvo, da sem zopet na novo otvoril sedlarsko delavnico s prvovrstnimi močili, kjer se sprejemajo vsa nova dela, kakor tudi popravila po najnižjih cenah. JAGER MIHAEL, sedlar, Poljanska cesta 9.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA

R. Z. Z O. Z.

v novopreurejenih prostorih v Ljubljani

Mestni trg 6 Mestni trg 6

obrestuje

vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

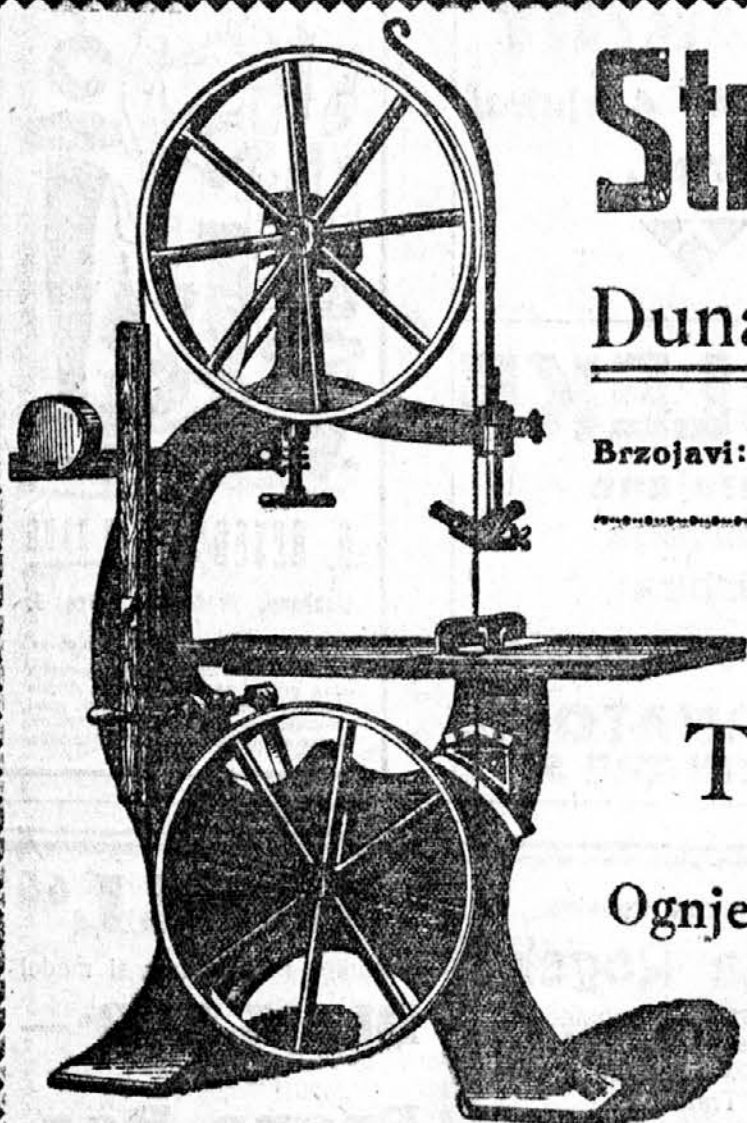
8%

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in ceslje terjatev.

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvo in proti zastavi.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 6

Strojne tovarne in livarne d.d.

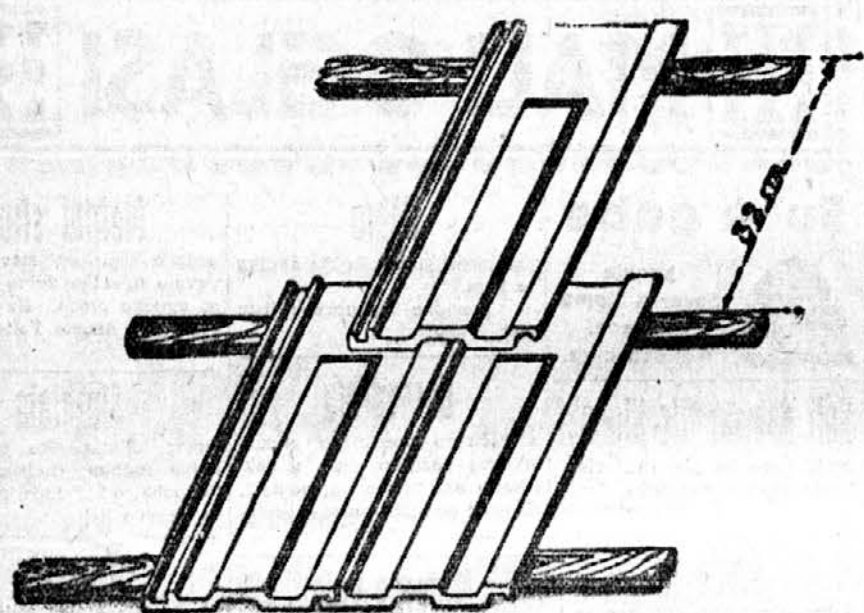
Dunajska cesta 35 **Ljubljana** Dunajska cesta 35

Brzojavi: „Stroj“ **Na velesejmu paviljon F** Telefon 142 in 280

Stroji za obdelovanje lesa — Turbine
Transmisije in železne konstrukcije

Ognjegasne potrebščine **ZVONOVI** Sesalke — Armature

Železolivarna — Kovinolivarna

Opozarjamo na naš paviljon
na velesejmu!

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini,
tako dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema,
zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

--:- zidno opeko -:-

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Ustanovljeno leta 1874.

JUGOSLOVANSKA INDUSTRIJA OLJA IN BARV

(Industrie Yougoslave de Huiles & Couleurs)
d. d.

DOL PRI LJUBLJANI (Slovenija)

proizvaja vsakovrstne zemeljske, pigmentne in kemične barve od
najnavadnejše do najfinejše vrste

Paviljon E, koja 29-30